

Tale af H.E. Naledi Pandor, tidligere minister for internationale relationer og samarbejde for Den Sydafrikanske Republik under Panel 3 af Schiller Instituttets online konference den 8. December 2024

Ikke korrekturlæst

Videoen kan ses her fra 35 min. 36 sekunder:

De videnskabelige drivkræfter i den fysiske økonomi i dag

Ordstyrer Jason Ross:

Vores næste taler, som jeg er meget beæret over at kunne præsentere, er Hendes Excellence Naledi Pandor. Fru Pandor har haft flere ministerposter i den sydafrikanske regering, bl.a. inden for uddannelse og videnskab og teknologi. Hendes seneste stilling var som minister for internationale relationer og samarbejde i Sydafrika.

Hendes emne: »Hvordan skal Syd reagere?«

Deres Excellence, De har ordet.

[som leveret live]

H.E. Naledi Dr. Pandor: Mange tak til Schiller Instituttet og

især til Dr. Helga Zepp-LaRouche for at have inviteret mig til at deltage i denne vigtige konference. Jeg skulle have talt i går i panelet om globale spørgsmål, og jeg vil forsøge at reflektere over nogle af hr. Cheminades bemærkninger i dag.

Vores verden oplever i dag et meget dybt og forstyrrende niveau af giftig politik, der er domineret af aggressiv egeninteresse og forsømmelse af værdien af globalt samarbejde. Multilaterale organer som FN har ikke været i stand til at reagere beslutsomt. Og FN's mest magtfulde organ, Sikkerhedsrådet, holdes som gidsel af stormagtskonkurrence og skæv brug af vetoretten. Mange kommentatorer har omtalt de sidste fem år som et meget giftigt geopolitisk miljø, der har testet internationale relationer og flosset længe etablerede bånd, som var med til at undgå en verdenskrig i mere end fem årtier. Nogle ser også perioden som et vendepunkt; en periode, der giver plads til et nyt kollektiv af progressive ideer, som vil forsøge at sætte mennesker frem for særinteresser først.

Der er håb om, at Syden vil træde i karakter. Opfattelsen af »Syd« er omstridt, da regionen ikke har en sammenhængende gruppering af nationer med et fælles overherredømme, sådan som det er tilfældet med nationerne i Nord. Så vi kæmper stadig med betydningen af og enheden i Syd. Der er dog lovende tegn på fremkomsten af nye formationer og politiske perspektiver. For eksempel har Sydafrika vist et positivt engagement i international lov og i FN-systemet gennem sin tilgang til Den Internationale Domstol i bestræbelserne på at afslutte den igangværende krig mod palæstinenserne i de besatte palæstinensiske områder. Sydafrika satte dermed menneskerettighederne og hensynet til dem, der lider overlast, i højsædet for sine udenrigspolitiske handlinger.

Det mindede om den tidligere præsident Nelson Mandela, som spillede en nøglerolle i flere fredsinitiativer på det afrikanske kontinent, og som formede Sydafrikas udenrigspolitik som en politik, der er baseret på omsorg for andre, på fremme af menneskerettigheder og på international

solidaritet. Så »jeg holder af dig, fordi du holder af mig«. Dette relaterer til en meget gammel afrikansk filosofi om *Ubuntu*, som betyder »Jeg er et menneske, fordi du anerkender min menneskelighed i handling.«

En anden positiv udvikling er den øgede modning af BRIKS-forummet til et udvidet organ, der søger en mere inkluderende tilgang til global politik og internationale partnerskaber. BRIKS har vist sig at være et positivt forum, fordi det søger at diskutere nye ideer om nøglespørgsmål som videnskab, innovation, handel, international finansiering og udvikling af Syden. Etableringen af BRIKS' nye udviklingsbank og dens tidlige succes giver yderligere håb om oprettelsen af nye institutioner og ny praksis.

Vi er bestemt enige med hr. Cheminade i den kritiske betydning af videnskab og innovation, men en af realiteterne er, at støtte til Afrika sjældent omfatter finansiering af forskning, finansiering af innovationskapacitet og finansiering af fremme af videnskab på det afrikanske kontinent.

Vi mener også, at opmærksomheden på FN-reform og demokratisering af Sikkerhedsrådet er en anden positiv mulighed, som vi bør bruge til at omforme verdens relationer. Generalforsamlingen i september sidste år forpligtede sig til at fremme reformprocesser og til at gøre Sikkerhedsrådet mere effektivt, mere virkningsfuldt, mere demokratisk og mere repræsentativt.

Endelig mener jeg, at opgaven for de næste fem årtier helt sikkert er at vedtage brugbare strategier for den grundlæggende transformation af Afrika. Vores kontinent er nødt til at tage fat på de vanskelige udfordringer med ulighed, fattigdom og arbejdsløshed. Afrika har en betydelig utålmodig ungdomsbefolkning, som er ivrig efter at opnå et velstående, demokratisk og handlekraftigt Afrika. Det globale samfund bør derfor arbejde tæt sammen med Den Afrikanske Union for at gennemføre vores afrikanske plan for udvikling, Africa

Agenda 2063. I denne plan udpeger vi de kritiske udviklingsområder, herunder vand, vedvarende energiresourcer, infrastruktur og logistik til intra-afrikansk handel, landbrug og fødevarer sikkerhed. Og vi kræver, at vores partnere skal støtte kontinentet for at styrke kapaciteten til at gennemføre denne udviklingsdagsorden. Vi har ikke brug for nye planer; vi er nødt til at sikre, at de eksisterende planer er effektive, og at de fungerer til gavn for Afrika, til gavn for hele menneskeheden i Syd.

Vi tror på, at Syd kan være en kilde til fremskridt, fred og sikkerhed. Landene i Syd bør omfavne demokrati, menneskerettigheder og respekt for international lov som vigtige garantier for at gøre en ende på den giftige magtkonkurrence, som virkelig har undergravet de menneskelige relationer. Faktisk udgør udhulingen af respekten for menneskerettigheder og international lov en meget alvorlig trussel mod videnskabelig praksis, fordi udemokratiske regeringer hader ærligheden i videnskabelig forskning; hader muligheden for innovation. Og derfor påhviler det os alle at vedtage de ideer, der er beskrevet i Schiller Instituttets udviklingsramme, for virkelig at sikre, at alle de aspekter af menneskelig stræben, der fremmer menneskelig fremgang, bliver omfavnet af regeringer i Syd såvel som regeringer i Nord. Vi bør opmuntre til et nyt menneskeligt forhold i hele verden; et forhold, der er dedikeret til at styrke alle mennesker og sikre, at vi udvikler en mere velstående, en mere engageret og en mere kvalificeret menneskehed, der er i stand til at løse de grundlæggende problemer, som vi alle står over for. For ved siden af problemerne har vi en menneskelig kapacitet – en opfindsomhed – til at løse problemerne; og vi er nødt til at stå sammen om at samle den kapacitet og sikre, at vi bruger internationale relationer til at løse verdens problemer.

Jeg ser frem til drøftelserne af vores bidrag. Mange tak skal I have.

Ross: Tak, Naledi Pandor. Vi vil nu gå over til en kort

diskussionsperiode med Hendes Excellence Pandor, Helga Zepp-LaRouche og Jacques Cheminade. Jeg vil gerne starte med at spørge Helga, om du har noget, du gerne vil sige som svar på det, du har hørt her til morgen eller i eftermiddag.

Helga Zepp-LaRouche: Ja, jeg vil gerne udtrykke min dybeste glæde over, at De giver os den ære at deltage i vores konference, for vi har fulgt med i, hvad De har gjort, og bemærket, at den sydafrikanske regering har overtaget det moralske lederskab for verden, som Vesten i denne periode synes at have forladt. Så du har også allerede i dine bemærkninger besvaret det, jeg havde tænkt mig at spørge dig om. Men lad mig gentage mit spørgsmål til dig. I går diskuterede vi den strategiske situation, som flere mennesker, herunder Scott Ritter, jeg selv og andre, karakteriserede som den farligste periode i hele historien; endda farligere end Cuba-krisen, alene af den grund, at vi ser ud til at være på vej som et tog uden stopskilte mod en atomar katastrofe. Det blev understreget af en bemærkning fra kontreadmiral Thomas Buchanan på CSIS-mødet den 20. november. Han sagde, at for at bevare USA's overherredømme anså de det for legitimt at bruge atomvåben. Han sagde dog, at de burde beholde en vis mængde af dem for at være i stand til at bekæmpe fremtidige modstandere. Det indebærer den latterlige idé, at man kan vinde en regional eller begrænset atomkrig og så fortsætte bagefter, hvilket naturligvis ikke er tilfældet. For som Ted Postol og andre overbevisende har argumenteret for, er sandsynligheden for, at en atomkrig vil udslette alt liv på planeten, meget stor, hvis ikke sikker. Så spørgsmålet er derfor, hvad vi kan gøre for at komme væk fra dette utroligt farlige spor?

Jeg har tænkt over det i meget lang tid, og hvis man ser på forholdet mellem USA og Kina, NATO og Rusland, ser det ud til at være næsten håbløst. USA's Kurt Campbell, som er understatssekretær, udtalte for nylig, at Kina udgør den største trussel i USA's historie nogensinde. I Tyskland taler forsvarsminister Pistorius f.eks. om at gøre Tyskland

»krigsklar«. Europa er i gang med en militariseringsproces.

Jeg tror, at det eneste håb, der er for at undgå en sikker katastrofe, som ville betyde enden på den menneskelige art, er at overbevise de vestlige nationer om at stoppe konfrontationen med det Globale Syd. Det Globale Syd udgør allerede, ifølge Cambridge-statistikker, 85 % af den menneskelige befolkning; det er klart den Globale Majoritet. Og hvis vi kunne gøre noget for at overbevise europæerne og endda USA om at samarbejde med BRIKS, for eksempel i udviklingen af Afrika, i udviklingen af Latinamerika og Asien, for at industrialisere, for at hjælpe den sydlige halvkugle med endelig at overvinde resterne af kolonialismen; hvilket også ville være i Vestens interesse, fordi det ville være den eneste menneskelige måde at løse migrantkrisen på.

Så jeg vil gerne spørge dig, om vi ikke kan indgå i en form for dialog for at sætte dette på dagsordenen? For at gå fra konfrontation til samarbejde på en måde, der har så stor strategisk betydning, at det virkelig løser problemet? Det ville være mit spørgsmål til dig.

Dr. Pandor: Mange tak, det er et meget komplekst spørgsmål. Det første svar ville være, tror jeg, at det, vi har brug for, er modne, rationelle ledere. Forskere som dem, hr. Cheminade henviste til. Hvis man ikke har det niveau af logik og rationel tænkning, så tyer man til den ulogik, at man altid kan have magten. Og jeg mener, at det er en ekstremt forkert tilgang; det udelukker så store dele af verden fra at være med til at udvikle verden på en positiv måde til en fremtid, hvor vi alle er velstående, hvor vi alle føler, at verden gør en forskel og faktisk anerkender vores behov og vores evner. Så det, vi har brug for, er modne ledere, der kan have en meget kompleks diskussion om, hvordan de mest magtfulde økonomier – som er USA, Kina og til en vis grad Europa – hvordan de forholder sig til hinanden på en positiv måde. Og jeg er sikker på, at de med en ordentlig diskussion og en åbenhed over for at nå frem til et positivt resultat vil være i stand

til at løse de nuværende spændinger mellem dem.

Jeg synes, at tanken om at forberede sig på krig er et meget dårligt eksempel på lederskab. Det, vi burde forberede os på, er at bruge vores medfødte evner til at fremme verden. Vi er nået til et punkt, hvor mange lande har meget bekymrende og dødelige våben. Jeg kommer fra Sydafrika, som er et land, der gik med til at destruere de atomvåben, som det havde haft mulighed for at bygge i apartheidtiden. En af de første beslutninger i den nye regering under ledelse af Nelson Mandela var, at vi ville være imod at besidde atomvåben. Og at selv om vi har videnskabelig kapacitet inden for det atomare område, ville den blive brugt til fredelige formål og ikke til at bevæbne Sydafrika mod noget land i Afrika eller nogen anden del af verden.

Så jeg tror, at vi har brug for nytænkning. Vi har brug for et civilsamfund, og især intellektuelle organisationer, som er mere synlige og højlydte i forhold til at præsentere alternative perspektiver på, hvordan vi skal se verden, og som ud fra forskning giver klare eksempler på, hvad vi kan forvente, hvis vi vælger en negativ konfrontation mellem de mest magtfulde i verden. Det vil skade os alle. Hvis stormagterne er i stand til at nærme sig hinanden, vil det give mulighed for øget udvikling, især i de fattigste lande i Syd. Det vil sætte verden på en helt ny kurs og give mulighed for reel forandring og uafhængighed, som vi ikke har haft siden begyndelsen af afslutningen på imperialismen og kolonialismen på det afrikanske kontinent.

Så selv om dette miljø er giftigt, giver det en ny mulighed for at engagere sig på en helt anden måde gennem internationale relationer og opbygge nye partnerskaber mellem alle de forskellige regioner i verden. Men det er de mest magtfulde, der skal træffe beslutningen om at gøre noget positivt. Ellers vil de skabe en reaktion, som vil føre til ødelæggelse af verden og øget ustabilitet i verden, som vi ser fra uge til uge i forskellige dele af verden i dag.

Ross: Mange tak skal du have. Jeg vil gerne spørge Jacques Cheminade, om der er noget, du gerne vil sige til vores fremtrædende gæst?

Cheminade: Deres Excellence, jeg vil gerne stille Dem et spørgsmål, som både svarer til det, vi kæmper for, og til det, Helga og De har sagt. Tror De ikke, at mobiliseringen af diasporaerne fra det Globale Syd i landene i Europa og USA kan være en meget god måde at uddanne vores egne nationer på med disse mennesker, som, når vi møder dem i Paris' gader, og vi møder dem i andre lande, er mere avancerede i politisk henseende, i forhold til at vide, hvad der sker i verden, er mere avancerede end vores eget folk? Så tror du ikke, at vi med mobiliseringen gennem diasporaen kan organisere noget sammen?

Dr. Pandor: Jeg tror bestemt, at det er en mulighed, for for at opnå afspænding gennem Schiller Institutet er man nødt til, at vi som menneskehed omfavner ideen om, at vi bør arbejde tættere sammen. Det kræver også, at vi omfavner mangfoldighed, og det er noget, som det demokratiske Sydafrika har gjort. Anerkendelsen af enhed og mangfoldighed er en central del af Sydafrikas forfatning. Fordi vi indså, at racisme, fordomme og had mod andre på grund af orientering, kultur eller religion faktisk er negativt for et samfund. Det, vi var nødt til at gøre for at opbygge en nation, der kunne arbejde sammen, var at omfavne begrebet enhed i mangfoldighed. Så jeg tror bestemt, at vi skal arbejde tættere sammen med diasporaen, få dem, der er fremmede i vores lande, til at føle sig velkomne, udnytte deres ekspertise og deres forståelse af den verden, de kommer fra. Men også at få dem til at bidrage til udviklingen i deres lande; at udvikle modeller, for eksempel for Sydafrika, hvor mange af vores uddannede læger arbejder i Canada, Australien og Storbritannien. Der er ingen kontraktlige bestemmelser om, at de kan bruge en del af deres tid på at arbejde i vores land – Sydafrika eller en anden del af Afrika. Så det, vi har gjort som lande i Nord, er, at vi

har berøvet Afrika kritiske færdigheder og ikke har arbejdet på at udvikle en mere inkluderende ordening, der ville sikre en deling af disse færdigheder. Så vi har virkelig brug for et nyt menneskesyn, en ny tilgang til udvikling; en ny tilgang til internationale relationer; en ny tilgang til interaktion og samarbejde mellem os som verdensborgere. Vi er også nødt til at omfavne tanken om, at vi alle er afhængige af hinanden. At uanset hvor jeg kommer fra, uanset min race, uanset mit køn, så kan det være til gavn for alle, hvis vi arbejder sammen. Isolation eller udelukkelse hjælper os ikke med at skabe en bedre verden.

Ross: Hørt, hørt! Jeg vil gerne spørge Schiller Instituttets grundlægger Helga Zepp-LaRouche, om der er andet, du gerne vil tilføje, før vi går videre med vores panel?

Zepp-LaRouche: Nej, jeg synes, Dr. Pandor, at du har givet os en masse stof til eftertanke og opfølgning. Jeg ser frem til at styrke den form for samarbejde, for jeg tror kun, at jeg vil understrege det Globale Syds rolle lidt mere, for i Bandung på den første konference for Afrika, Asien, hvor Chou Enlai og Nehru og Sukarno blev enige om de fem principper for fredelig sameksistens, bemærkede de også, at hvis det nogensinde kommer til en atomkrig, vil Syd blive påvirket lige så meget som Nord. Det sker måske et par uger senere, men i sidste ende vil de også dø. Jeg tror, at det faktum giver det Globale Syd lige nu den moralske integritet og ret til at udtrykke sig stærkere. For jeg tror, at deres stemme er meget mere fornuftig end den, vi har set i Vesten i den seneste tid, som jeg anser for at være i en enorm kulturel krise.

Derfor vil jeg opfordre dig og andre ledere fra det Globale Syd til at indtage en faktisk endnu stærkere rolle i forhold til situationen. Det er min tanke.

Dr. Pandor: Mange tak for det, Dr. Helga. Jeg vil gerne slutte af med at sige, at jeg gerne vil minde alle i Nord om, at de har ydet et utroligt bidrag til, at vi opnåede vores frihed i

Sydafrika. Fordi de alle var enige om, at de ville blive en del af den internationale solidaritetskampagne mod apartheid. Det var det internationale skub sammen med vores egen nationale kamp, der virkelig gjorde en så stor forskel for, at vi opnåede frihed. Jeg tror, vi er nødt til at genoplive den internationale solidaritet for alle mennesker, der lider overlast og bliver undertrykt i dag. Verden viste i tilfældet med apartheid, at vi kunne arbejde sammen; at FN kunne samles, kunne etablere en komité mod apartheid, der kunne sikre, at Nelson Mandelas navn blev holdt i live; at apartheid blev erklæret for en forbrydelse mod menneskeheden.

Så det, jeg mener, vi bør gøre nu, er at sige til verden: »Når vi arbejder sammen om positive mål, er der meget, vi kan opnå, og vi kan endda besejre ondskab som apartheid.

Ross: Mange tak for din deltagelse i vores konference i dag. Dette var Hendes Excellence Naledi Pandor, tidligere minister for internationale relationer og samarbejde i Den Sydafrikanske Republik.